

**Liber Officialis Seu Agendorum Pastoralium S. Trevirensis
Ecclesiæ**

Johann Hugo <Trier, Erzbischof>

Mogvntiæ, 1688

Benedictio palmarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75322](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-75322)

afflicti populi tui lacrymas respice, & iram tuæ indignationis, quam justè meremur, propitiatus averte. Per Dominum, &c. Amen.

Consuetudo quæ in quibusdam templis etiam parochialibus habet, ut prælatâ cruce habeatur processio seu circuitus circa templum sicut in dominicis diebus, & Responsorium: Emendemus, &c. Postmodum ante summum altare à sacerdote Litaniae de omnibus Sanctis cum Collecta pro omni gradu Ecclesiæ canantur, ac demum sacrum summum subsequatur, illa nula tenus abrogatur, sed commendatur.

BENEDICTIO PALMARUM.

Dominicâ in palmis ante missam solennem fit illa benedictio, modo sequenti.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

Oremus.

Visita, quæsumus Domine, plebem tuam, & corda nostra sacris dicata mysteriis, pietate tuere per vigili, ut remedia salutis æternæ, quæ te misericorde percepit, te protegente custodiat; Per Dominum, &c. Amen.

Lectio Libri Exodi.

In diebus illis: venerunt filii Israël in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum, & septuaginta Exodus 15 palmæ: & castrametati sunt juxta aquas. Profectique sunt de Elim: & venit omnis multitudo filiorum

Filiorum Israël in desertum Sin, quod est inter Elim & Sinai: quinto decimo die mensis secundi, postquam egressi sunt de terra Ægypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israël contra Moysen & Aaron in solitudine, dixeruntque ad eos filii Israël. Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, & comedebamus panem in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de cœlo. Egrediatur populus, & colligat, quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum, utrum ambulet in lege, mea, an non. Die autem sexto parent, quod inferant: & sit duplum, quam colligere solebant per singulos dies. Dixeruntque Moyses & Aaron ad omnes filios Israël. Vespere scietis quod Dominus eduxerit vos de terra Ægypti: & manè videbitis gloriam Domini.

Deinde cantatur Responsorium à Choro,

Collegerunt Pontifices & Pharisæi consilium,^{Ioan. 11.} & dicebant: quid facimus? quia hic homo multa signa facit: si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: Et venient Romani & tollent nostrum locum.

Aa

& gen-

& gentem. **Verf.** Unus autem ex illis Caiphas nomine , cum esset Pontifex anni illius , prophetavit dicens ; Expedite vobis ut unus moriatur homo pro populo , & non tota gens pereat. Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum, dicentes. **E**t venient. &c.

Vel cantetur aliud Responsorium: In monte oliveti &c.

Postea sequitur Evangelium.

Sequentia S. Evangelii secundum Marcum.

IN illo tempore, cum appropinquarent Jerolymæ , & Bethaniæ ad montem olivarum: mittit Jesus duos ex discipulis suis: & ait illis:
Marti. II. Ite in castellum quod contra vos est, & statim introeuntes illuc , invenietis pullum asinæ alligatum, super quem adhuc nemo hominum sedis: solvite illum& adducite mihi. Et si quis vobis dixerit : quid facitis? dicite quia Domino necessarius est, & continuò illum dimittet huc. Et abeuntes invenerunt pullum alligatum ante januam foris in bivio, & solverunt eum. Et quidam de illic stantibus dicebant illis. Quid facitis solventes asinum? Qui dixerunt eis sicut præcepit illis Jesus : & dimiserunt eis. Et adduxerunt pullum ad Jesum: & imponunt illi vestimenta sua,& sedis super eum. Multi autem vestimenta sua strayerunt in via. Et qui præibant, &

mag 33

SA

qui

Benedictio ramorum.

187

qui sequebantur, clamabant dicentes. O sanna,
benedictus qui venit in nomine Domini: benedi-
ctum quod venit regnum patris David, O sanna in
excelsis.

Benedictio ramorum.

Deus qui per olivæ ramum pacem terræ nuntiari fecisti, præsta quæsumus, ut hos olivæ cæterarumque frondium ramos tuâ cœlesti bene ✕ di-
ctione sanctifices: ut cuncto populo proficiant
ad salutem. Per Christum Dominum, &c.
Amen.

Oremus.

Deus qui filium tuum Jesum Christum Domi-
num nostrum, pro salute nostra in hunc mundum
misisti, ut se humiliaret ad nos, & nos elevaret ad
se, cui etiam dum in Jerusalem veniret, ut adim-
pleret scripturas, credentium populorum turba,
fidelissimâ devotione, vestimenta sua cum ramis
palmarum in via prosternebant, præsta quæsu-
mus ut illi viam præparemus, de qua remoto lapi-
de offensionis & petra scandali, frondeant apud
te opera nostra justitiæ ramis, ut ejus vestigia sequi
merciamur. Quitecum vivit &c. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus qui diluvium

Aa 2

Noë

Noë famulo tuo ostendisti : & post ostensionem aquæ, per os columbæ gestantis ramum olivæ, pacem terræ redditam nuntiasti: te supplices deprecamur: ut hanc creaturam ramorum, quam ante conspectum gloriæ tuæ offerimus: veritas tua sancti **X** fit: ut eam devotus populus in manus suscipiens, benedictionis tuæ gratiam consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oremus.

Deus qui dispersa congregas: & congregata conservas: qui populis obviam Christo ramos portantibus benedixisti: bene **X** dic etiam hos ramos, quos tui famuli ad nominis tui honorem fideliter suscipiunt, ut in quemcunque locum introducti fuerint, tuam bene **X** dictionem in eō manentes consequantur. & omni adversitate fugatā, dextera tua protegat, quos redemit Jesus Christus filius tuus Dominus noster. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Per omnia saecula saeculorum. **D**

bisco**m** Sursum corda. **G**ratias agamus Do-
 mino Deo nostro. **V**erè dignum & justum
 est æquum & saluta**r**e, nos tibi semper &
 ubique gratias a gere, Domine sancte pater
 omnipotens æterne Deus, Mundi conditor,
 omniumque creaturarum mirabilis dispositor,
 Deus qui inter ipsa mundi primordia cum ex
 nihilo cuncta condere, ligna quoq; fructifera
 & diverso usui congrua terram pro duce re
 Aa 3 jussisti:

jussisti: ac post maledictum interdictæ arbo-
 ris universa nobis per obedientiam u ni ge-
 niti filii tui in benedictionem conver-
 tisti. Bene **X**dic etiam hos arborum ramos,
 inter quos præcipue arbor olivæ pinguedi ne
 cunctos præcellit: per quā etiam cū mundi cri-
 mina diluvio quondam expiarentur effuso,
 columba ramum ejusdein ferens, pacē terræ red-
 ditam nuntia vit. Nec non & innocens turba Spi-
 ritu

ritu sancto afflata, unigenito tuo Domino no-
stro Jesu Christo, pro totius mundi salu te
passuro obviam currens, palmarum & hujus
arboris ramos abscindens: ac vestigiis ejus
substernens: jam quasi triumphatorē demortis
principe ostendebat. Te igitur Domine supplici-
ter deprecamur: ut qui annua devotione ejusdē
redemptoris nostri sacratissimam passionē præ-
ve nire ni timur: ipso adjuvantepalmā victoriae
tenen-

Concluditur in tono orationis hæc Præfatio.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christū
Filiū tuūn, qui tecum vivit & regnat in unitate
ejusdem Spiritū sancti Deus, per omnia sæcula sæ-
culorum. Amen.

Benedictio.

Bene ☩ dic, quæsumus Domine, hos ramos: &
præsta: ut quod populustuus, in tua veneratione, ho-
dierna die corporaliter agit: hoc spiritualiter summā
devotione perficiat, de hoste victoriā reportando,
& opus misericordiae summoperc diligendo. Hu-
miler etiā deprecamur: ut hæc arborum germina
ita sancti ☩ ficare digneris: ut loca, ad quæ depor-
tata fuerint: sancti ☩ ficata effiantur: & iniquitas
omnis inde discedat, & tua nos dextera semper pro-
tegat. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Dcinde

Benedictio rāmorū.

193

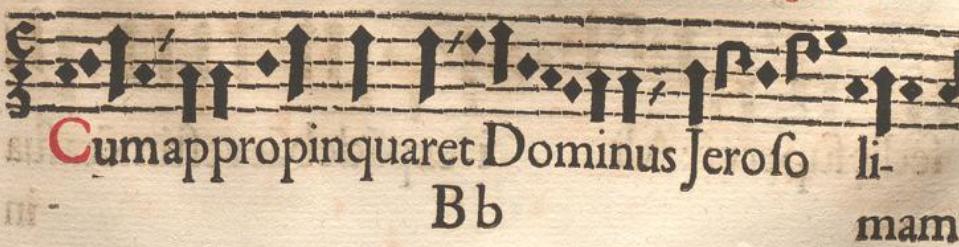
Deinde aspergantur & thurifcentur rāmi, atque distribuantur,
sub ea distributione cantantur sequentes Antiphonæ:

Et canitur: Asperges me Domine &c. *sine* Gloria Patri &c. *Collecta consueta ex Missali sine* Dominus vobiscum.

Postea fit Processio.

In qua canitur post eisdem initium sequens Antiphona:

mam mi sit du os ex discipulis su is
 dicens:i te in castellum quod e contra
 vos est, & invenie tis pullum a si næ al-
 li gatum, super quem nullus ho mi-
 num sedit, sol vi te & addu ci te mihi.
 Si quis vos interroga verit, di ci te:
 pus Do mino est: solven tes ad dux-
 runt ad Jesum & imposuerūt il li vestimēta &
 sedit supereū: Ali i expádebat vestimēta sua
 in

in via : Ali i ramos de arboribus externebant;
 & qui sequebantur clamabant: O sanna
 benedictus qui venit in nomine Domini, be ne-
 dictum regnum patris nostri David; O sanna in
 excel sis! miserere nobis fi li Da-
 vid.

Dum processio ad locum stationis, ubi crux posita est, pervenerit, scholares seu aliqui instructi stantes retro crucem, versâ facie ad processionem cantant primum versum Hymni, à Theodulpho Aureliano Episcopo compositi, ut sequitur alternando cum sacerdote & choro.

Scholares.

Gloria, laus, & honor tibi sit Rex Christe
Bb 2

ste Redemptor; Cui pue ri le decus prompsit
Osanna pium.

Sacerdos & chorus simul repetunt hunc totum versum.

Scholares

Israel es tu Rex Davidis & inclyta
proles; nomine qui in Domini Rex benedicte
venis.

Sacerdos & chorus repetunt: Cui puerile decus &c.

Scholares

Cœtus in excelsis telaudat cœlicus om-
nis & mortalis homo cuncta creata simul.

Sacerdos & chorus repetunt: Gloria laus & honor &c.

Scholares

Plebs Hebræa tibi cum palmis obvi-
am

Processio in die Palmarum.

197

am venit cum prece, voto, hymnis, adsumus

ecce tibi.

Postea sacerdos projicit ramulos palmarum ante crucem, simili-
liter populus, & tollitur crux & revertitur processio deferendo cru-
cem ad Ecclesiam, dumque paulatim templo appropinquit, canitur
Responsorium:

Ingrediente Do mino in sanctam ci vi-

ta tem, Hebraeorum pue ri re-

surrectionem vitæ pro nunti antes. Cum

ramis palma rum Osanna clama bant

in ex cel sis. Vers. Cumque audissent

quia Jesus venit Je rosolymam, exi e runt ob-

viam

198 Adoratio Crucis, die Veneris sancto.

Quando processio intravit templum, canitur initium Antiphona:
Turba multa. Et intonatur canticum: Benedictus Do-
minus Deus Israël &c. habeturque supra in benedictione
cereorum pag. 170.

Turba multa. Euouae.

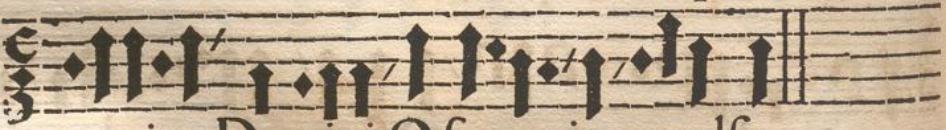
Si fuerit in templo organum, alterni versus organo; alterni à cho-
ro cantantur: finito canto Benedictus. si organum non pul-
setur, repetitur tota Antiphona.

Turba multa quæ convenerat ad diem festum,

clamabat Domino: benedictus qui venit in

nomine Domini: O sanna in excelsis.

Oremus.

Adjuva Domine fragilitatem plebis tuæ, ut ad
votivum magnæ festivitatis effectum, interceden-
te Beata Maria semper Virgine, & corporaliter gu-
bernata recurrat, & ad perpetuam vitam, te mis-
rante, perveniat. Per Dominum nostrum &c.

Abso.

Adoratio Crucis, die Veneris sancto. 199

Absolutâ hâc oratione, incipiat chorus introitum, & reliqua
peragantur suo ordine ut in Missali.

DE ADORATIONE CRUCIS IN DIE PARASCEVES.

Initis orationibus, quæ post passionem in missali habentur, Parochus (juncto sibi Presbytero si adsit) procedit ad cornu Epistolæ, & ibi in posteriore parte anguli altaris, accipit crucem à ministris sibi præparatam: & versâ facie ad chorum cantat sequentem Antiphonam:

Popule meus quid feci tibi, aut in quo
constristavi te? Responde mihi: qui a e-
dux te de ter ra Ægypti, paras ti
crucem Salvatori tu o.

Diconi, aut duo pueri subjungunt:
Hagios ho theos, Hagios I-
chyros, Hagios athanatos e leïson himas.

Tunc chorus cum genuflexione cantat:
Sanctus Deus, sanctus fortis,
sanctus

200 Adoratio Crucis, die Veneris sancto.

sanctus & immortalis miserere nobis.

Sacerdos crucem portans : paululūm procedit: Qui a e duxi te per deser-

tum quadraginta annis, & manna cibavi

te: & introduxi in terram sa tis o pi mam,

paras ti crucem Salvatori tu o

Diconi aut pueri repetunt:

Hagios &c.

Et subjungit Chorus denuò:

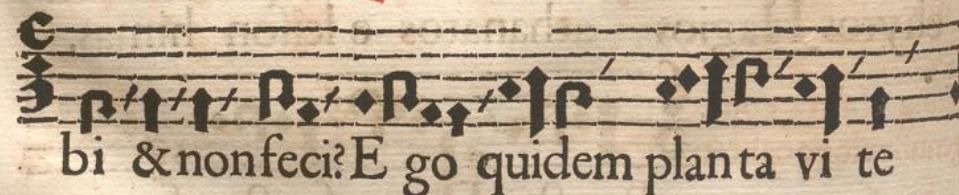

Sanctus &c.

Sacerdos crucem
portans :

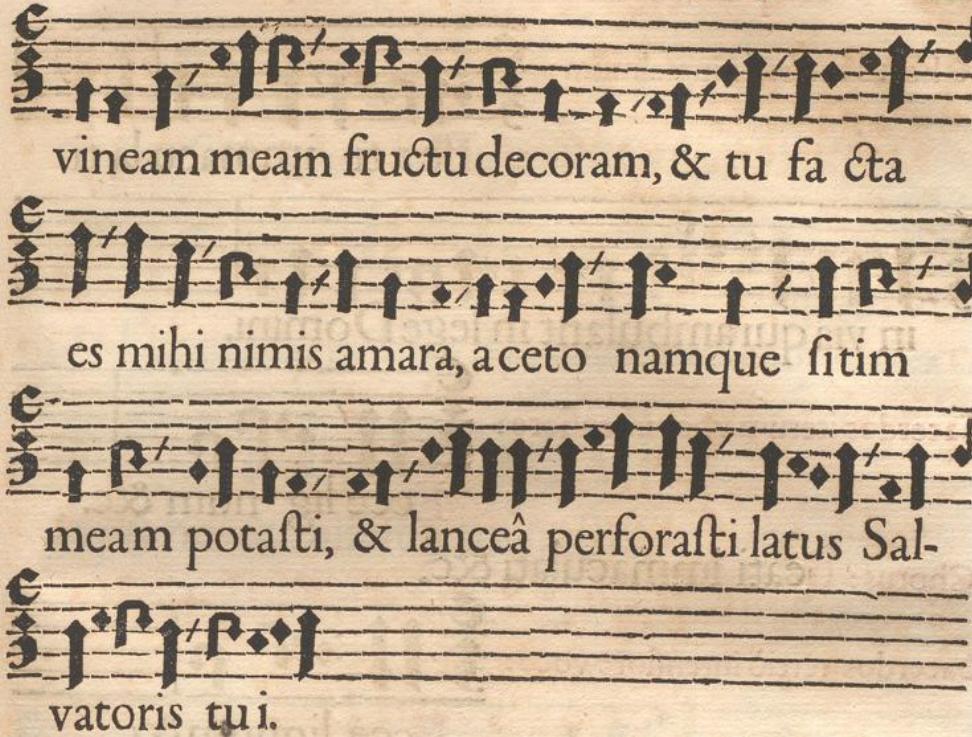
paululūm progressus: Quid ultra de bui face re ti-

bi & non feci? E go quidem planta vi te

vine

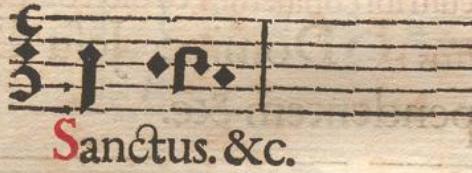
et fons

Diaconi aut pueri tertio cantant :

Subiungitque Chorus tertio :

Hic Sacerdos sublato velamine totaliter de crucifixo, procedit ad medium chori, elevans crucifixum, incipit Antiphonam sequentem:

C e

Chorus

Chorus interponit psalmum:

Beati immacula ti
in via qui ambulant in lege Domini.

Sacerdos iterum voce intenſiore:

Ecce lig num &c.

Chorus: Beati immaculati &c.

Sacerdos tertio intenſiore voce:

Ecce lignum &c.

Chorus: Beati immaculati &c. Additque sequentem
Antiphonam, sub qua sacerdos ponit crucem in medium chori, seulo-
cum ibi consuetum, & dicit orationes in missali appositas, cum mini-
stris: O Domine Jesu Christe adoro te in cruce
pendentem &c.

Crucem tuam adoramus Domine, & sancta re-

surrectionem tuam laudamus & glorificamus:

Ecce enim propter crucem venit gaudium in
uni-

autem

universo mundo. De us misereatur nostri,

& benedicat nobis : il lu minet vultum suum

super nos & misereatur nostri.

Deinde duo pueri, vel alii, genibus ante crucem flexis,
cantant sequentem hymnum:

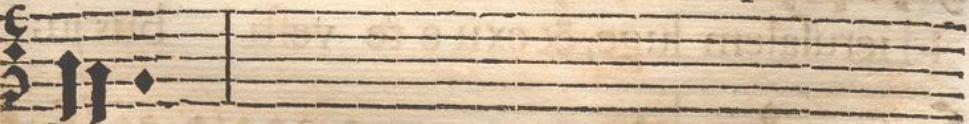
Crux si de lis inter omnes arbor una nobilis:nul-

la silva talem profert fronde, flore, germine.

Dulce lignum dulces clavos dulce pondus

sustinens.

Chorus repetit eundem Versum totum.

Pueri pergunt : Pange lingua gloriosi prælium cer-
taminis : & super crucis trophæo, dic trium-
phum

C c 2

phum

204 Sepultura Crucifixi die Ven. sancto.
phum nobilem: qualiter Redemptor orbis, immo-
latus vicerit.

Chorus repetit : Dulce lignum dulces &c.

Pueri : De parentis protoplasti fraude factor con-
dolens: quando pomi noxialis morsu, in mortem
corruit: ipse lignum tunc notavit, damna ligni ut
solveret.

Chorus repetit : Crux fidelis inter omnes &c.

Dumque pueri reliquos versus in missali contentos pergunt cane-
re; Chorus alternis vicibus interponit, prout supra positum est.

Cruce salutatâ, Parochus nigrâ casulâ indutus, quasi missam cele-
braturus faciat solito more confessionem, & reliqua prout in missali
habentur, perficiat, quibus omnibus absolutis sequitur.

ORDO SEPELIENDI CRUCIFIXUM in eodem Parasceves die.

Sacerdos expleto officio exuit casulam, & indutus cappâ purpu-
reâ, vadit ad locum, ubi crux velata jacet, discooperit, aquâ bene-
dictâ aspergit, thurificat, & rursus cooperit, & ad locum præpara-
tum præcedentibus candelis, & cruce deportat, submisè can-
tando:

Hierusalem luge, & exu e te vesti bus ju-
cun di ta tis, induere cine re
& cili ci o. Quia in te est oc ci-
sus

Sepultura Crucifixi, die Ven. sancto. 203

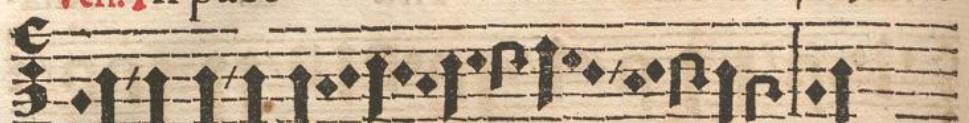

*Et cum per ventum fuerit ad locum sepulturæ, sacerdos aper tro se-
pulcro, aquâ benedictâ aspergit, & thurificat choro' cantante:
Ecce quomodo: interea sacerdos ponit crucem in sepulchro,
& parvo albo eam velat:*

Ce 3

Ver.

 Verl. In pace factus est locus ejus, &

 in Sion habitatio ejus. Et
 Dein Sacerdos claudit sepulchrum, & cantatur:

 Sepulto Domino signatum est monumentum

 volventes lapi dem ad ostium mo nu-

 menti. Ponentes milites qui custodi-

 rent il lud. Verl. Ne forte veniant

 discipuli ejus, & furentur eum, & dicant plebi,

 surrexit à mortuis. Ponentes. &c.
 Postea dicit Sacerdos: In pace factus est locus ejus;
 Chorus: Et in Sion habitatio ejus.
 Et egreditur processio sub silentio,

BE.